

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 443/2010-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. novembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti T., a. s., B., zastúpenej Advokátskou kanceláriou S., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľ'a a advokáta JUDr. F. S., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 Cob 10/2010 z 29. marca 2010 vo výroku, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice-okolie sp. zn. 12 Cb 96/2004 z 23. apríla 2009, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti T., a. s., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. júla 2010 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti T., a. s., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej Advokátskou kanceláriou S., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľ'a a advokáta JUDr. F. S., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46

ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Cob 10/2010 z 29. marca 2010 vo výroku, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 12 Cb 96/2004 z 23. apríla 2009.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že Ľ. L. s miestom podnikania B., S. (ďalej len „žalobkyňa“), sa žalobou z 3. septembra 2004 domáhala od sťažovateľky zaplata sumy 22 759,94 € s príslušenstvom, a to *«na základe jej domnelého nároku na náhradu škody po úniku ropy z ropovodu „DRUŽBA“ (spôsobený činnosťou tretej osoby) a kontaminácii pozemku parc. č. 221/1 v katastrálnom území obce B. Tento pozemok žalobkyňa užívala na poľnohospodársku produkciu, ktorá bola v dôsledku znehodnotenia pôdy zničená.»*.

Okresný súd v právnej veci žalobkyne rozsudkom sp. zn. 12 Cb 96/2004 zo 16. februára 2007 žalobu v celom rozsahu zamietol z dôvodu, že *„príčinná súvislosť medzi prevádzkovou činnosťou sťažovateľky a vzniknutou škodou nie je objektívne daná“*.

Proti zamietajúcemu rozsudku okresného súdu podala žalobkyňa odvolanie, na základe ktorého krajský súd uznesením sp. zn. 2 Cob 99/2007 z 27. novembra 2008 napadnutý prvostupňový rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Po opätovnom prerokovaní veci okresný súd žalobe rozsudkom sp. zn. 12 Cb 96/2004 z 23. apríla 2009 vyhovel v časti istiny 22 759,94 € a v časti úrokov z omeškania žalobu zamietol.

Tento prvostupňový rozsudok bol po odvolaní sťažovateľky vo vyhovujúcej časti potvrdený rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2 Cob 10/2010 z 29. marca 2010.

Ku skutkovým okolnostiam prípadu sťažovateľka uviedla:

«Dňa 25. 10. 2002 došlo prevádzkovou činnosťou (výkopové práce) spoločnosti T., a. s. (pôvodne T., a. s.), sídlo: B., k prerazeniu ropovodného potrubia „DRUŽBA“ v katastrálnom území obce B. V dôsledku narušenia celistvosti ropovodného potrubia unikla

do okolitého prostredia ropa, ktorá kontaminovala priľahlé pozemky vrátane pozemku užívaného žalobkyňou. Predmetné výkopové práce vykonávala spoločnosť T., a. s. pre generálneho investora stavby s názvom „Výstavba chráničiek a optického kábla v trase TU SPP B. - ES TP S. – K.“, ktorým bola obchodná spoločnosť S., a. s., sídlo: B. (sťažovateľ sa realizácie tejto stavby žiadnym spôsobom nezúčastnil, ani sa na nej inak nepodieľal).

V konaní pred súdom prvého stupňa bolo preukázané, že bezprostrednou príčinou vzniku škodnej udalosti boli výkopové práce spoločnosti T., a. s., ktoré nijakým spôsobom nesúviseli s tranzitom ropy cez ropovod vo vlastníctve sťažovateľa a teda nemali pôvod ani nijako nesúviseli s jeho prevádzkovou činnosťou.»

Podľa sťažovateľky «hoci Okresný súd Košice - okolie v prvom meritórnom rozhodnutí zo dňa 16. 2. 2007 žalobu v celom rozsahu zamietol, a to z dôvodu, že zodpovednosť za škodu nenesie sťažovateľ, ale spoločnosť T., a. s. (škoda vznikla v dôsledku jej prevádzkovej činnosti, t. j. ňou realizovaných výkopových prác), došlo zo strany odvolacieho súdu k neakceptovateľnému korigovaniu právne konformnej interpretácie § 420a ods. 2 písm. a) OZ vykonanej prvostupňovým súdom, Podľa odvolacieho súdu bola zodpovednosť za škodu u sťažovateľa daná na základe citovaného ustanovenia, a to bez ohľadu na to, že k jej vzniku došlo prevádzkovou činnosťou tretej osoby, ktorá nijako nesúvisela s prevádzkovou činnosťou sťažovateľa.

Odvolačí súd tak na základe § 420a ods. 2 písm. a) OZ absurdným spôsobom rozšíril zodpovednosť prevádzkovateľa aj na prípady, keď jeho prevádzková činnosť nie je priamou príčinou vzniku škody (absencia kauzálneho nexu). Prezentovaná svojvoľná interpretácia tohto zákonného ustanovenia vytvorila neudržateľný stav, kedy sťažovateľ ako vlastník a prevádzkovateľ ropovodu „DRUŽBA“ de facto zodpovedá za následky každej jednej havárie ropovodu, a to aj v prípade, ak je jej príčinou okolnosť nesúvisiaca, resp. nemajúca povahu v prevádzkovej činnosti sťažovateľa.»

Sťažovateľka zdôrazňuje, že „medzi prevádzkovou činnosťou sťažovateľa a vznikom škody na strane žalobkyne nikdy neexistoval kauzálny nexus - vzťah príčiny a následku. Prevádzkovú povahu v zmysle § 420a ods. 2 písm. a) OZ mala na strane sťažovateľa

preprava ropy ropovodným potrubím, ktorá nespôsobila škodu (§ 420a ods. 1 OZ a contrario).“.

V nadväznosti na citované sťažovateľka tvrdí, že „ku vzniku škody totiž pristúpila ďalšia a jediná priama príčina, a to excesná prevádzková činnosť spoločnosti T., a. s. Jedinou priamou príčinou vzniku škody tak bolo konanie spoločnosti T., a. s., ktorá vykonávala protiprávne výkopové práce v ochrannom pásme ropovodného potrubia sťažovateľa (10 metrov v zmysle § 38c ods. 2 písm. f) zákona č. 70/1998 Z. z.). Toto konanie s prevádzkou sťažovateľa nijako nesúviselo; výkopové práce boli bez akejkolvek účasti sťažovateľa vykonávané pre Slovenský plynárenský priemysel, a. s., pričom výkop mal byť vedený inou trasou. Ak by táto spoločnosť nevykonávala zakázané výkopové práce v ochrannom pásme ropovodného potrubia, škoda by žalobkyni nikdy nevznikla, a to bez ohľadu na prevádzkovanie transportu ropy sťažovateľom. Vznik škodovej udalosti vo forme havarijnej situácie preto nie je možné pričítať prevádzkovej činnosti sťažovateľa, ktorý za túto škodu nenesie zodpovednosť.“.

Sťažovateľka namieta, že „výklad právnej normy aplikovateľnej na prejednávany prípad (§ 420a ods. 2 písm. a) OZ) bol Okresným súdom Košice-okolie a Krajským súdom v Košiciach vykonaný extrémne nesprávnym spôsobom a arbitrárne. Konajúce súdy z citovaného ustanovenia Občianskeho zákonníka abstrahovali, že ako plnohodnotný základ zodpovednosti sťažovateľa za vznik škody postačuje existencia jeho prevádzkovej činnosti, pričom v celom rozsahu ignorovali, že medzi prevádzkovou činnosťou sťažovateľa a vznikom škody nebola nikdy priama príčinná súvislosť...“.

Na podporu uvedených záverov poukazuje sťažovateľka v sťažnosti aj na právne názory Najvyššieho súdu Českej republiky (obsiahnuté v rozsudkoch sp. zn. 25 Cdo 62/2000 z 19. decembra 2001, sp. zn. 25 Cdo 639/2001 z 23. júla 2002, sp. zn. 25 Cdo 2429/2007 z 25. novembra 2009, sp. zn. 25 Cdo 3113/2006 zo 16. septembra 2008) vyjadrené v obdobných veciach.

Podľa názoru sťažovateľky rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2 Cob 10/2010 z 29. marca 2010, ktorým potvrdil v napadnutej časti rozsudok súdu prvého stupňa sp. zn. 12 Cb 96/2004 z 23. apríla 2009, došlo k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, „*nakolko k vydaniu rozsudkov, ktorými bola sťažovateľovi uložená peňažná povinnosť došlo výlučne na základe interpretácie zákonných ustanovení v extrémnom rozpore s objektívnym právom*“.

Podľa sťažovateľky napadnutým rozsudkom krajského súdu došlo aj k porušeniu čl. 20 ods. 1 ústavy. V tejto súvislosti argumentuje tým, že okresný súd aj krajský súd „*svojimi rozhodnutiami tak priamo zaťažili sťažovateľa peňažnou povinnosťou, ktorá mu zo zákona nevyplývala, čím zasiahli do jeho majetkovej sféry a práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR (sťažovateľ bol pod hrozbou exekúcie nútený judikovanú povinnosť splniť)*“.

Na základe uvedeného sťažovateľka žiada, aby ústavný súd prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a následne o nej nálezom takto rozhodol:

«I. Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 29. 3. 2010 č. k. 2 Co/10/2010-345 (správne má byť „2 Cob 10/2010“, pozn.), ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 23. 4. 2009 č. k. 12 Cb/96/2004-277, porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné právo sťažovateľa vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

II. Rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 29. 3. 2010 č. k. 2 Co/10/2010-345 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie a rozhodnutie.

III. Krajský súd v Košiciach je povinný zaplatiť advokátovi sťažovateľa náhradu trov konania sťažovateľa do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo

slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, m. m. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Podstatou sťažnosti sťažovateľky je tvrdenie, že rozsudok krajského súdu ako odvolacieho súdu sp. zn. 2 Cob 10/2010 z 29. marca 2010, potvrdzujúci právny názor prvostupňového súdu vysloveného v poradí druhom rozsudku sp. zn. 12 Cb 96/2004 z 23. apríla 2009 o povinnosti sťažovateľky zaplatiť žalobkyni sumu 22 759,94 €, má také závažné nedostatky, ktoré majú za následok porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa sťažovateľky, ktorá za rozhodujúci pre meritórne posúdenie prerokovávanej veci považovala § 420a ods. 2 písm. a) Občianskeho zákonníka, totiž *„okresný súd aj krajský súd posúdili vec v extrémnom rozpore s citovanou normou, a to do takej miery, že vydali rozhodnutie, ktoré zjavne odporuje jej interpretácii...“*.

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Z uvedeného ústavného vymedzenia postavenia a kompetencií všeobecných súdov a ústavného súdu v Slovenskej republike vyplýva, že rozhodovanie v občianskoprávných veciach patrí do právomoci všeobecných súdov. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov ani alternatívnou, či mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96) vo vzťahu k rozhodnutiam všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a právnych názorov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k súdnemu rozhodnutiu (obdobne napr. III. ÚS 78/07).

Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 153/07).

O zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti súdneho rozhodnutia v súvislosti s právnym posúdením veci možno hovoriť spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí takú interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne, ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Uvedené právne východiská uplatnil ústavný súd aj pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky.

Podstata sťažnosti spočíva v sťažovateľkinom tvrdení, že medzi jej prevádzkovou činnosťou a vznikom škody na strane žalobkyne nikdy neexistoval kauzálny nexus – vzťah príčiny a následku. „*Jedinou priamou príčinou vzniku škody bolo konanie spoločnosti T., a. s., ktorá vykonávala protiprávne výkopové práce v ochrannom pásme ropovodného potrubia sťažovateľa...*“

Ústavný súd vo vzťahu k uvedenému tvrdeniu sťažovateľky pripomína základnú aplikačnú a výkladovú líniu, podľa ktorej všeobecný súd musí pri aplikácii právnej normy vychádzať z racionálnej argumentácie, ktorá vylučuje akúkoľvek ľubovôľu vo výklade, a súčasne musí zabezpečiť aj naplnenie účelu a zmyslu použitej právnej normy so zreteľom na jej miesto v určitom systéme alebo podsystéme právnych noriem.

V predmetnej veci krajský súd ako odvolací súd riešil predovšetkým zásadnú právnu otázku, či sa môže sťažovateľka v pozícii žalovanej (ako prevádzkovateľ ropovodného potrubia) na svoju obranu dovoľávať skutočnosti, že škoda nebola spôsobená jej konaním, resp. porušením niektorej z jej právnych povinností a že bola spôsobená svojvoľným a protiprávnym konaním tretej osoby.

Podľa § 420a ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobí inému prevádzkovou činnosťou.

Podľa § 420a ods. 2. Občianskeho zákonníka škoda je spôsobená prevádzkovou činnosťou, ak je spôsobená

- a) činnosťou, ktorá má prevádzkovú povahu, alebo vecou použitou pri činnosti,
- b) fyzikálnymi, chemickými, prípadne biologickými vplyvmi prevádzky na okolie,
- c) oprávneným vykonávaním alebo zabezpečením prác, ktorými sa spôsobí inému škoda na nehnuteľnosti alebo mu podstatne sťaží alebo znemožní užívanie nehnuteľnosti.

Podľa § 420a ods. 3 Občianskeho zákonníka zodpovednosti za škodu sa ten, kto ju spôsobil, zbaví, len ak preukáže, že škoda bola spôsobená neodvratiteľnou udalosťou nemajúcou pôvod v prevádzke alebo vlastným konaním poškodeného.

Podstata právneho názoru odvolacieho súdu v predmetnej veci je vyjadrená v odôvodnení rozsudku sp. zn. 2 Cob 10/2010 z 29. marca 2010 takto:

„Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto v súlade s ust. § 219 ods. 2 O. s. p. len konštatuje, že súd dospel k záveru, že žalovaný, tak ako to je uvedené v napadnutom rozsudku svojou prevádzkovou činnosťou spôsobil žalobcovi škodu, ktorú je povinný žalobcovi nahradiť.“

Škoda môže byť spôsobená nielen osobne zodpovedným subjektom, ale tiež osobou fyzickou alebo právnickou, ale i inou osobou, ktorú prevádzkovateľ použil pre svoju prevádzku. Môže však byť spôsobená iným škodcom, než osobou takto použitou, a to bez ohľadu na psychický vzťah tejto osoby, k príčine vzniku tejto škody, t. j. na jej zavinení.

Jedná sa o zodpovednosť objektivnú bez ohľadu na zavinenie kohokoľvek. Možnosť zbavenia sa zodpovednosti zákon obmedzuje na prípady, kedy škoda bola spôsobená neodvratiteľnou udalosťou nemajúcou pôvod v prevádzke alebo vlastným konaním poškodeného.

Preukázanie týchto skutočností je na zodpovednom prevádzkovateľovi. Neodvratiteľnou udalosťou nemajúcou pôvod v prevádzke, je treba rozumieť živelnú udalosť, ktorá nemohla byť odvrátená, a to ani pri vynaložení takého úsilia, ktoré by bolo potrebné vynaložiť.

O tom, že škoda bola spôsobená neodvratiteľnou udalosťou žalovaný nepredložil súdu žiadne dôkazy...

Odvolačný súd považuje za potrebné uviesť, že súd prvého stupňa postupoval správne, ak nárok na náhradu škody spôsobený prevádzkovou činnosťou posúdil podľa ust. § 420a/ a nasl. Občianskeho zákonníka.“

V nadväznosti na citované ústavný súd vzal na vedomie aj právny záver okresného súdu vyjadrený v jeho rozsudku č. k. 12 Cb 96/2004-277 z 23. apríla 2009 (s ktorým sa krajský súd stotožnil, pozn.), podľa ktorého „Z rozhodnutia Okresného úradu Košice – okolie č. k. 2003/00420/Má mal súd tiež za preukázané, že ku kontaminácii pôdy došlo k úniku ropy z ropovodného potrubia, ktorého prevádzkovateľ bol žalovaný, teda existuje tu aj príčinná súvislosť medzi vznikom škody a prevádzkovou činnosťou žalovaného...“

Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že žalovaný je v spore vecne pasívne legitimovaný, keďže škoda bola spôsobená jeho prevádzkovou činnosťou...“.

Ústavný súd zohľadňujúc citované právne závery krajského súdu v spojení s právnymi závermi okresného súdu považoval ešte za potrebné zdôrazniť, že jeho primárnou úlohou v konaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je podávať výklad právnych predpisov, ktoré všeobecný súd v dotknutom konaní pred ním aplikuje. Za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd je v prvom rade zodpovedný všeobecný súd. Výklad právnej normy a jeho uplatnenie všeobecným súdom musí byť v súlade s ústavou (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy) a ústavný súd iba posudzuje, či príslušný výklad právnej normy aplikovanej v konkrétnych okolnostiach

prípade (v danej veci Občianskeho zákonníka) je racionálne akceptovateľný, alebo či nie je popretím jej účelu, podstaty a zmyslu (IV. ÚS 123/08).

Podľa názoru ústavného súdu krajský súd v namietanom rozsudku (v napadnutej časti) zaujal k sťažovateľkou nastolenému problému ústavne konformný právny názor, pričom poukázal na to, akými ustanoveniami zákona (Občianskeho zákonníka) sa riadil a aké skutkové zistenia a úvahy ho viedli k vyslovenému právnemu názoru. V odôvodnení rozhodnutia objasnil svoje úvahy o tom, o aký typ zodpovednosti za škodu v konaní ide (objektívna zodpovednosť), a prečo sa nemusel zaoberať otázkou, či ten, kto škodu spôsobil, porušil svoju právnu povinnosť a či škodu zavinil. Predpokladom zodpovednosti je vždy škoda, ktorej vznik a výška v konaní nebola sporná. Po preskúmaní spôsobu a rozsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku a s ohľadom na dôvody, ktoré sťažovateľka uviedla v predmetnej sťažnosti, ústavný súd nezistil taký výklad a aplikáciu príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 420a Občianskeho zákonníka), ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Závery vyslovené v namietanom rozsudku krajského súdu (aj s prihliadnutím na odôvodnenie rozsudku okresného súdu sp. zn. 12 Cb 96/2004 z 23. apríla 2009), podľa ktorých v danom prípade škoda (na poľnohospodárskej úrode žalobkyne na časti parcely č. 222/1 v kat. území B.) bola spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzkovej činnosti sťažovateľky ako prevádzkovateľa ropovodného potrubia (vytečenou ropou z poškodeného ropovodného potrubia), bez ohľadu na to, či sťažovateľka jej spôsobenie zavinila (ide teda o zodpovednosť za následok), považuje ústavný súd za ústavne akceptovateľné a udržateľné. Uvedené závery vyslovené v rozsudku krajského súdu sp. zn. 2 Cob 10/2010 z 29. marca 2010 preto nesignalizujú existenciu takej príčinnej súvislosti s obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorá by zakladala dôvod na vyslovenie záveru o ich porušení.

Ten istý právny záver zaujal ústavný súd aj vo vzťahu k sťažovateľkou namietanému porušeniu jej základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy, ktorého

porušenie namietala iba z dôvodu ňou tvrdených svojvoľných a arbitrárnych záverov napadnutého rozsudku krajského súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy by bolo teda možné uvažovať len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. v spojení s ich porušením (napr. II. ÚS 78/05 alebo IV. ÚS 326/07).

Na základe uvedeného ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k záveru, že sťažovateľkou označené základné práva podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2 Cob 10/2010 z 29. marca 2010 nemohli byť porušené, a preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd už nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľky formulovanými v sťažnostnom petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. novembra 2010